

Valea Jiului
Implicată

Valea Jiului Society | Caritas Petroșani | Asociația Planeta Petrila | Fundația Noi Orizonturi Lupeni | University of Petroșani Students' Union | Urban Lab Valea Jiului | Clubul Alpin Valea Jiului | Asociația Colonia Veselă Petroșani | Fundația Ianza Art Inter-Cultural Petroșani | Asociația Cu verdele-n sus | Asociația Salvați Copiii - Filiala Hunedoara - Subfiliala Petrila | Asociația Autism Helping Hands | Asociația Montan Club Floarea Reginei Petrila | Asociația Copii pentru Viitor Vulcan | Asociația Pro Parâng Petroșani | Asociația Smart Vulcan | Asociația de Voluntariat Casa Pollicino Petroșani | Crucea Roșie - Filiala Hunedoara - Subfiliala Petroșani

---

Către:

Primăria Orașului Aninoasa
Primăria Municipiului Lupeni
Primăria Orașului Petrila
Primăria Municipiului Petroșani
Primăria Orașului Uricani
Primăria Municipiului Vulcan

Adresă

cu privire la recunoașterea patrimoniului industrial din Valea Jiului

Stimați reprezentanți ai autorităților locale,

Anul 2020 reprezintă al 23-lea an de declin economic și demografic în zona noastră. Corelarea datelor recensămintelor cu cele ale INS arată că declinul demografic în acest interval este unul dramatic, de aproximativ 41,31% (de la 169653 în 1997, la 99556 astăzi, cu prognoză de 56575 în 2050 pentru întreaga Vale a Jiului). Declinul economic nu necesită argumentație pentru că este vizibil în scăderea încasărilor pe care administrațiile le înregistrează din partea operatorilor economici. Rațiunea pentru acest declin este dată de apusul defazat al epocii industriale, început în Vestul Europei încă din anii '70 ai secolului trecut. Pentru trecerea la o etapă ulterioară, de revitalizare și noi resorturi economice, este necesară în primul rând recunoașterea și valorificarea elementelor de patrimoniu specifice industrializării din secolele XIX-XX.

Motivul pentru care suntem marea majoritate dintre noi în Valea Jiului este legat indisociabil de perioada industrială, a căror elemente reprezentative sunt infrastructurile, imobilele, dotările de patrimoniu industrial, așa cum sunt ele înțelese de Legea privind patrimoniul tehnic și industrial, nr. 6/2008. Împreună cu ansamblurile și clădirile izolate de factură și tradiție preindustrială (vernaculare / rurale), acestea reconstituie viețile oamenilor obișnuiți, femeii și bărbați deopotrivă, și le conferă un sens identitar important. În istoria industriei, a

ingineriei, a construcțiilor, acest patrimoniu are o valoare științifică și tehnică. Poate avea, de asemenea, și o valoare estetică dată de calitatea arhitecturii sale, designului sau concepției. Aceste valori sunt intrinseci sitului în sine, structurilor, componentelor și mașinilor sale, peisajului său industrial, documentației sale scrise și amintirilor intangibile ale memoriei colective și cutumelor lor, așa cum este specificat în Carta Patrimoniului Industrial – adoptată de TICCIH (Comitetul Internațional pentru Conservarea Patrimoniului Industrial și consultantul de specialitate al ICOMOS – Consiliul Internațional pentru Monumente și Situri) – cu privire la patrimoniul industrial.

În țara noastră întâlnim nenumărate astfel de exemple. În Valea Jiului, în schimb, din paleta largă acoperită de acest tip de patrimoniu, este protejat doar cel de factură civilă, deși chiar și asupra acestor obiective este recognoscibilă preocuparea limitată. O excepție face ansamblul Exploatarea Miniere Petrița, singurul din Valea Jiului care face parte din categoria A pe Lista Monumentelor Istorice din județul Hunedoara. În general, în discursul public este recunoscut doar rolul turistic pe care îl pot avea remniscențe al acestor ansambluri, deși ele reprezintă doar nucleul unor proceduri integrate de regenerare urbană. În fapt, în momentul de față, toate celelalte ansambluri similare sau clădiri cu rol identitar, ambiental, patrimonial se află într-o situație precară. Doar în ultimele săptămâni au fost demolate două clădiri remarcabile de factură funcționalistă (turnurile puțurilor de la Uricani și Paroșeni), similare cu cele pe care le-ați văzut și le veți mai vedea în vizitele de studiu în Vestul și Centrul Europei. În ritmul acesta, infrastructura dispare în perioada de apus a mineritului. Iar revitalizarea acestor clădiri ține de identificarea unei rațiuni economice pentru acestea - activități care să le continue existența, susținute printr-un efort conjugat. În astfel de proiecte, componenta culturală se referă la păstrarea unor clădiri reprezentative pe post de martor, cu rol memorial - identitar necesar pentru perpetuarea culturii locale, iar în jur se dezvoltă noi funcțiuni care intră în dialog armonios cu acestea și mediul înconjurător.

Așadar, **vă solicităm inițierea și aprobarea**, prin majoritățile de Consiliu Local pe care le dețineți, a **unui regim minim de protecție pentru - cel puțin - obiectivele de mai jos, cu scopul evaluării preliminare a potențialului de reconversie de către specialiști atestați, înainte de a acorda autorizațiile de demolare sau pentru lucrări de extindere și reabilitare a acestora:**

- Petrița: Mina Lonea - Puțul Centru, clădirea Dispensarului vechi și calea ferată cu Depoul de locomotive și descărcarea de la Mina Petrița), construite la finalul sec. XIX și mijlocul sec. XX, coordonate: 45.450409, 23.433376;
- Petroșani: Ansamblul Stației CF din Petroșani, inclusiv clădirile anexă și echipamentele, construite în 1870, coordonate: 45.422969, 23.366002;
- Petroșani: Ansamblul depoului și castelul de apă, inclusiv clădirile anexă și echipamentele, construite în 1912, coordonate: 45.432557, 23.359884;
- Petroșani: Hala și coșul de fum, clădiri ale uzinei Varnița, construite în perioada antebelică, coordonate: 45.438822, 23.363437;
- Petroșani: Turnurile Minei Livezeni și clădirea administrativă, a doua jumătate a secolului XX, coordonate: 45.399749, 23.371385;
- Petroșani: Hala interbelică din ansamblul Atelierelor centrale (URMIROM), locul unde a fost turnată Coloana lui Brâncuși, coordonate: 45.428979, 23.364593;

- Petroșani: clădirile parte din Colonia Ianza, aflate pe străzile Timișoarei și Nicolae Iorga, anii 1900 - 1903, coordonate: 45.417284, 23.370281;
- Petroșani și Aninoasa: Gările și lucrările de artă (poduri, tuneluri) de pe traseul Bumbești - Livezeni, inclusiv stația CF Livezeni - perioadă sovietică, coordonate: 45.380102, 23.367391;
- Aninoasa: Puțul metalic al minei Aninoasa și clădirile rămase pe sit, a doua jumătate a secolului XX, coordonate: 45.409537, 23.311451;
- Vulcan: Centrala Paroșeni - hala de perioadă sovietică, coordonate: 45.364715, 23.261271;
- Vulcan: Puțul Centru și Turnul puțului metalic de la mina Vulcan, a doua jumătate a secolului XX, coordonate: 45.387495, 23.281868;
- Lupeni: Mina Lupeni: Puțul Centru, cel metalic, clădirea administrativă și calea ferată, a doua jumătate a sec. XX, coordonate: 45.358484, 23.218070;
- Lupeni: Turnul fabricii Vâscoza, a doua parte a secolului XX, coordonate: 45.351145, 23.199912.
- Uricani, Lupeni, Vulcani, Aninoasa, Petroșani: Calea Ferată Livezeni - Lupeni, construită în 1892.

Acestea sunt doar clădiri reprezentative, inventariate pe criterii estetice, ambientale, funcționale, istorice și memoriale. Pe lângă acestea, există o serie de martori ai perioadei industriale (guri de intrare în mină, tuneluri, turnuri ale unor puțuri, ansambluri civile specifice) care prin punere în valoare fac parte din rețeaua difuză a patrimoniului industrial. Pe lângă lista prezentată mai sus, este importantă cartarea și studierea tuturor acestor obiective în întreaga Valea Jiului, pentru a integra toate obiectivele care se supun recunoașterii prin arheologia industrială, cu mostre din toate etapele de evoluție în timp și, de asemenea, ca elemente care compun imaginea de ansamblu a trecutului industrial, prezente în fiecare localitate. Deși natura proprietății acestora diferă, relevanța pentru întreaga comunitate provine din atașamentul față de perioada de bunăstare și este recunoscută prin potențialul de reconversie și multiplele exemple din țări apropiate (Ungaria, Croația, Cehia, Polonia). Principiul reconversiei funcționale este utilizat și în Raportul de țară pentru România, pentru anul 2020, cu referire la Valea Jiului și categoria de proiecte și programe care necesită finanțare din Fondul pentru Tranziție Justă.

Ne arătăm dispuși pentru a vă sprijini în alcătuirea documentațiilor de fundamentare care să servească la susținerea celor enumerate mai sus, ca de altfel în orice activitate care vizează o calitate a vieții mai ridicată pentru locuitorii Văii Jiului.

Cu stimă,
Valea Jiului Implicată

